

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

III. Explicantur verba illa Glabri, Papam & Fulconem schisma creavisse. Schisma, est secessio à communione Ecclesiæ, ob quæstiones de disciplina. Hæresis, ob quæstiones de fide, è Basilio, Schisma ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

colligi potest ex iis quæ dicta sunt lib. III. c. ultimo. Ille verò accedens Romam, submissis precibus à Sergio I V. Ioannis successore contendit ut monasterij consecrationem sibi iuxta canones & *Iustinianam legem* permitteret. Sed repulsus fuit hac exceptione, quòd Fulconi liberum fuerit in fundo suo propriaque hereditate monasterium construendi monasterium ipsiusque consecrationem Romanæ Ecclesiæ conferre, *quia cuius est hereditas, ipsius & consecratio.* Quare Hugo accepta è manibus Gregorij Silvæ candidæ Episcopi virgulâ, jus omne quod sibi competebat, in Romanam Ecclesiam transtulit. Sergius verò Petrum Vipernensis Ecclesiæ Episcopum in Gallias direxit, monasterium illud vice sua consecraturum. Quæ dedicatio peracta est anno M X. ut testatur Chronicon Turonensis Ecclesiæ: *Abbatia Belliloci, & Ecclesia S. Florentij de Ambasia, à Fulcone Nerra fundantur anno M X.*

III. Opinio verò de Ioanne schismatico hausta est è locutione à Glabro usurpata, cum ait Ioannem & Fulconem recens schisma in Ecclesia Romana creavisse, unde vir eruditissimus colligebat hic agi de Pontifice schismatico. Veruntamen hoc loquendi genus eo seculo vulgatum erat, ut violatorum canonum incommoda indicarentur, quæ pacem Ecclesiæ turbare solent, & verum schisma in Ecclesiam invehere. Schisma autem etsi in eo consentiat cum crimine hæreseos, quòd utrumque unitatem communionemque Ecclesiæ catholicæ violet, istud fide læsa, illud caritate corrupta, attamen origine magnopere differunt. Etenim hæresis lædit regulam fidei, ipsaque Christianæ professionis fundamenta evertit; schisma verò disciplinam ecclesiasticam labefactare nititur, & episcopalem auctoritatem concutere, ut docent Basilus & Hieronymus. Vnde Manichæos, Valentinos, Marcionistas, & Pepuzenos inter hæreticos recenset Basilus, quia de ipsa in Deum fide controversiam movent, & à ceteris Christianis dissentiunt: *ὅτις ἂν ἀεὶ αὐτῆς τῆς εἰς Θεὸν πίστεως ἔστιν ἡ ἀσποροία.* Novatianos autem sive Catharos schismaticis adscribit, quia de disciplina tantum cum Ecclesia contendebant, nempe an lapsi ad pœnitentiæ beneficium admittendi essent: *Σχίσμα ἦ, τὸ αὐτῆς μετανοίας διαφορὰς ἔχειν ἀπὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς.* Observandum tamen est eam esse schismatis indolem, ut in hæresim vertatur. quod de Donatistis dixit alicubi Augustinus: apud quos contigit ut geminatione baptismi hæresis ex schismate nasceretur, quemadmodum loquitur Imperator in Codice Theodosiano. Et in universum Hiero-

nymus asseruit de omnibus schismaticis, eos proprium quoque dogma confingere solitos, ut secessionem suam necessariam fuisse probarent. Attamen vulgatum illud quod sæpissimè jactatur apud veteres, scilicet inveteratum schisma in hæresim desinere, abditam quandam disciplinam ecclesiasticam regulam præ se ferre videtur. Ea verò hoc unum significari puto, nempe ipsum schisma, etsi nulla hæreseos labe infectum, si pertinax fuerit & inveteratum, transire in naturam hæreseos, & schismaticos ejus generis, Ecclesiæ frequentibus admonitionibus rebelles hæreticis accenseri.

IV. Eam interpretationem hausit è canone sexto Concilij Oecumenici secundi, quo hæreticis interdicitur accusatio adversus Episcopum orthodoxum, si de crimine ecclesiastico agatur. Hæreticos autem definit eos esse qui hæreses ab Ecclesia damnas profitentur. Subjungit autem hæc verba: *Ad hæc autem & eos qui sanam quidem fidem confiteri præ se ferunt, abscessi sunt autem, & alibi quam cum canonicis nostris Episcopis conventus celebrant.* Pugnare videtur hic canon cum Basilij canone, qui schismaticos ab hæreticis discrevit. Quod ita componit Balsamo, ut in canone Constantinopolitano de schismaticis agi putet, qui specie quidem sunt orthodoxi, sed re vera hæretici, *καὶ ἀσποροίαν ἑαυτῶν ὁρῶντες οὐκ ἀλλοίως ἢ ὄντας ἀποροίαν.* Sed si ea mens esset canonis, non opus erat hoc additamento, nec schismaticorum mentio injicienda. Primum enim caput, quod hæreticos arceret, sufficiebat ad schismaticos quoque ab accusatione removendos, si necessaria sit probatio, eos præter schismatis scelus, hæresi quoque laborare. Verior est hæc conciliatio, Synodum secundam intelligendam de schismaticis pertinacibus & ab Ecclesia condemnatis, Basilium de iis schismaticis de quorum reditu nondum desperavit Ecclesia. Quod eleganter colligitur ex illius verbis, cum schismaticos eos esse definit qui dissentiunt ob quaestiones quæ curationem recipere possunt, *διὰ ἑρωτήματα ἰδοίμεα.* Quod attinet ad simulationem fidei, vel referri potest ad schismaticos, apud quos caritate violata, fides quoque non potest dici ex omnibus partibus integra, vel locus synodi emendandus juxta interpretationem quam sequitur Nicolaus I. ita ut hæc clausula canonis in duo membra divisa sit: *Præter hos autem, & eos qui fidem sanam simulant confiteri. Schismaticos etiam, & eos qui seorsum à communicantibus nobis Episcopis collectas faciunt.* Iuxta hanc regulam, post condemnationem Synodi Nicænæ, Concilium secundum, quemadmodum &

Hieron in Comm. ad c. 3. Ep. ad Titum. *Iuxta Hieronimum & schisma hoc incessit arbitrarium, quòd hæresis præteritam dicitur habere, schisma propter episcopalem dictionem ab Ecclesia pariter separatur. Quod quidem in principio aliqua ex parte intelligi potest diversimodum. Ceterum nonnulla schisma non sibi aliquam confingeret hæresim, ut videtur ab Ecclesia recessisse videtur.* August. l. 2. contra Crescon. c. 7. docet inveteratum schisma esse ipsammet hæresim. Can. 6. Concil. CP. *ἄσποροι δὲ ἀποροίαν τῆς πίστεως οὐκ ἔχοντες, ἀλλ' ὅτι τὸ αὐτὸν πνεῦμα τῆς ἀληθείας ἀποροίαν ἔχοντες, ὅτι τὸ αὐτὸν πνεῦμα τῆς ἀληθείας ἀποροίαν ἔχοντες, ὅτι τὸ αὐτὸν πνεῦμα τῆς ἀληθείας ἀποροίαν ἔχοντες.*

Balsamo add. c. 6.

Exemplo Novatianorum vitiorum, habita ratione subij.

Explicatio canonis CP.

Ad illa erant Tot. Gall. Christ. pag. 716. & To 4. pag. 149. & seq.

August. l. 10. contra Faust. c. 3. *scilicet, in illis, et eadem opinionem aque eodem riu colorem quo centi, solo compositionis delicti diluio.*

Basilio ep. ad Augustin. c. 1. *qui ab hæreticis separantur, non sunt hæretici, sed schismatici, quia de ipsa in Deum fide controversiam movent, & à ceteris Christianis dissentiunt.*

L. c. Th. de sch. l. 1. c. 1. r.